

Анкета о радној снази

Референтни метаподаци према Euro SDMX структури метаподатака (ESMS)
Републички завод за статистику Републике Српске

- [1. Контакт](#)
- [2. Ажурирање метаподатака](#)
- [3. Презентација статистике](#)
- [4. Јединица мјере](#)
- [5. Референтни период](#)
- [6. Институционални мандат \(овлашћење\)](#)
- [7. Повјерљивост](#)
- [8. Политика објављивања података](#)
- [9. Учесталост дисеминације](#)
- [10. Доступност и разумљивост](#)
- [11. Управљање квалитетом](#)
- [12. Релевантност](#)
- [13. Тачност и поузданост](#)
- [14. Правовременост и тачност објављивања](#)
- [15. Усклађеност и упоредивост](#)
- [16. Трошкови и оптерећеност](#)
- [17. Ревизија података](#)
- [18. Статистичка обрада](#)
- [19. Коментар](#)

1. Контакт

1.1.	Надлежна институција	РЕПУБЛИЧКИ ЗАВОД ЗА СТАТИСТИКУ РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ
1.2.	Надлежна организациона јединица	Сектор демографских и социјалних статистика - Одјељење статистике рада и социјалних статистика
1.3.	Контакт особа	Владимир Копривица
1.4.	Функција контакт особе	Виши стручни сарадник за анкету о радној снази
1.5.	Поштанска адреса контакта	Вељка Млађеновића 12 д, 78000 Бања Лука, Република Српска, Босна и Херцеговина
1.6.	Е-mail адреса контакта	vladimir.koprivica@rzs.rs.ba
1.7.	Број телефона	+387 51 332 751
1.8.	Број факса	+387 51 332 750

2. Ажурирање метаподатака

2.1.	Датум посљедње потврде валидности метаподатака	23.01.2020.
2.2.	Датум посљедње објаве метаподатака	19.05.2020.
2.3.	Датум посљедњег ажурирања метаподатака	23.01.2020.

3. Презентација статистике

3.1. Опис података

Анкета о радној снази је статистичка активност усмјерена на домаћинство и дизајнирана тако да обезбиједи прибављање података о основним контингентима становништва старог 15 и више година, а који омогућавају сагледавање карактеристика тржишта рада једне земље. Основни циљ Анкете је добијање података о три основна, међусобно искључива контингента становништва: запослених, незапослених и неактивних лица.

3.2. Систем класификација

Приликом шифрирања и обраде података добијених овом Анкетом, коришћене су сљедеће класификације: Класификација дјелатности КД БиХ 2010 садржајно и структурно у потпуности одговара ЕУ Статистичкој класификацији дјелатности NACE Rev2, Класификација нивоа образовања, која је упоредива са међународном стандардном класификацијом образовања (ISCED - 2011), Класификација професионалног статуса запослених лица, која је упоредива са међународном класификацијом положаја у запослењу (ICSE).

3.3. Обухваћени сектор

Демографски подаци прикупљају се за све чланове домаћинства који живе у изабраним стамбеним јединицама, а подаци о радној активности за чланове домаћинства старе 15 и више година који су дефинисани као јединица анкетирања.

3.4. Статистички концепти и дефиниције

Радно способно становништво обухвата сва лица стара 15 и више година.

Запослена лица су лица стара 15 и више година која су:

- Током референтне седмице радила најмање један час за плату или накнаду, без обзира на њихов формални статус или
- Нису радила током референтне седмице, а имају посао на који ће се вратити.

Контингент запослених лица чине: запослени за плату (лица у запослењу која за свој рад примају плату или накнаду); samozапослени (послодавци који управљају пословним субјектом и запошљавању једног или више запосленика, те лица која раде за властити рачун и не запошљавају запосленике); неплаћени помажући чланови домаћинства (чланови који раде у породичном бизнису).

Подзапослена лица су лица које раде краће од прописаног радног времена и желе да раде више и спремна су да прихвате више посла у наредне двије седмице.

Незапослена лица су лица која имају 15 и више година и која:

- Нису у референтној седмици обављала никакву активност за плату или накнаду, нити су имала посао на који ће се вратити;
- Су у току четири седмице (референтна и три претходне седмице) активно тражила посао или су нашла посао и у скорој будућности ће почети да раде;
- Би могла почети да раде (била би расположива за преузимање посла) у току наредне двије седмице ако им буде понуђен посао.

Радну снагу или економски активно становништво чине запослена и незапослена лица.

Неактивно становништво чине сва лица која имају 15 и више година и која у референтној седмици нису радила те која током четири седмице (референтна и три претходне) нису предузимала никакве радње с циљем тражења посла, као и лица која нису спремна да почну да раде у наредне двије седмице ако би им посао био понуђен.

Обесхрабрена неактивна лица су лица које нису тражила посао у референтном периоду јер су увјерена да га не могу наћи, иако желе да раде и спремна су да почну да раде у наредне двије седмице ако би им посао био понуђен.

Стопа активности представља процентуално учешће радне снаге у радно способном становништву.

Стопа запослености представља процентуално учешће запослених лица у радно способном становништву.

Стопа незапослености представља процентуално учешће незапослених лица у радној снази.

3.5. Статистичка јединица

Статистичка јединица посматрања у Анкети је домаћинство које је изабрано у узорак методом случајног избора.

3.6. Статистичка популација

Демографски подаци прикупљају се за све чланове домаћинства који живе у изабраним стамбеним јединицама, а подаци о радној активности за чланове домаћинства старе 15 и више година који су дефинисани као јединица анкетирања. Анкетом нису обухваћена колективна домаћинства.

3.7. Референтно географско подручје

Република Српска

3.8. Временска покривеност

2006-2019.

3.9. Базни период

Није примјењиво.

4. Јединица мјере

Већина резултата се исказује као број лица у хиљадама и у процентима (%). Дужина радног времена се исказује у часовима.

5. Референтни период

Већина података се односи на економску активност лица у конкретној календарској седмици, од понедјељка до недјеље, која се назива референтном седмицом. Одређени број података се односи на друге периоде (четири седмице, или година у односу на референтну седмицу).

6. Институционални мандат (овлашћење)

6.1. Правни акти и други споразуми

Закон о статистици Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“, број 85/03), Статистички програм Републике Српске за период 2013-2017. година, важећи годишњи План рада Републичког завода за статистику.

6.2. Размјена података

Није примјењиво.

7. Повјерљивост

7.1. Политика повјерљивости

Повјерљивост података и заштита личних података регулисане су Законом о статистици Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“, број 85/03) и Правилником о заштити повјерљивих података Републичког завода за статистику. Повјерљивост статистичких података осигурава се и Законом о заштити личних података („Службени гласник БиХ“ бр.49/06).“

7.2. Повјерљивост - поступање с подацима

Сви прикупљени подаци третирају се као повјерљиви и користе се искључиво у статистичке сврхе. Документ Републичког завода за статистику „Правилник о заштити повјерљивих података“ наводи начела поступања са повјерљивим подацима, процедуре за осигурање повјерљивости за вријеме прикупљања, обраде и дисеминације података као и процедуре за приступање микроподацима.

8. Политика објављивања података

8.1. Календар објављивања

Датум објаве прелиминарних резултата је 10.07.2019. (3 мјесеца после референтног периода). Датум објаве коначних резултата је 30.10.2019. (6 мјесеци после референтног периода)

8.2. Приступ календару објављивања

http://www.rzs.rs.ba/publications/?left_mi=15&add=15

8.3. Приступ корисника

Сви корисници имају право приступа подацима и информацијама у исто вријеме и на исти начин.

9. Учесталост дисеминације

Годишње.

10. Доступност и разумљивост

10.1. Саопштења

[Саопштење „Анкета о радној снази “ – претходни подаци](#)

10.2. Публикације

- [Билтен Анкета о радној снази – коначни резултати;](#)
- [Статистички годишњак – коначни резултати;](#)
- [„Ово је Република Српска“ – коначни резултати;](#)
- [„Жене и мушкарци у Републици Српској“ – коначни резултати.](#)

10.3. Онлајн база података

Није доступна.

10.4. Приступ микроподацима

Приступ микро-подацима у истраживачке сврхе је омогућен и подаци се дају искључиво путем протокола који подразумева да корисници морају исказати сврху кориштења микро-података и потписати Меморандум о разумевању.

10.5. Остало

Подаци се дисеминирају и путем конференције за медије, посебног саопштења за медије као и путем одговора на писане захтјеве корисника према њиховој спецификацији.

10.6. Методолошка документација

У оквиру Метаподатака, на званичној интернет страници Завода, за ово истраживање су доступни основни појмови и дефиниције, као и Методологија у дијелу интернет странице који се односи на статистику рада. Поред тога, метаподаци су доступни и у оквиру штампаних и електронских публикација – Статистички Годишњак Републике Српске, Тематски билтен „АНКЕТА О РАДНОЈ СНАЗИ 2019“ и Саопштењу „АНКЕТА О РАДНОЈ СНАЗИ 2019“.

10.7. Документација о квалитету

Извјештај о квалитету је доступан на интернет страници Републичког завода за статистику: http://www.rzs.rs.ba/front/category/340/371/?left_mi=284&add=284

11. Управљање квалитетом

11.1. Осигурање квалитета

За обезбјеђење квалитета статистичких података и очување повјерења јавности у податке Закон о статистици Републике Српске (члан 17, став 1), у организацији и производњи статистике у Републици Српској прописује примјену принципа непристраности, поузданости, транспарентности, правовремености, професионалне независности и статистичке повјерљивости. Републички завод за статистику Републике Српске слиједи препоруке о организацији и управљању квалитетом дате у Кодексу праксе европске статистике (CoP).

11.2. Оцјена квалитета

Завршна фаза статистичке активности је укупна евалуација за коју се користе информације из свих процеса, од дизајнирања инструмената истраживања и прикупљања података до објављивања података и повратних информација од корисника. Ове информације користе се за израду извјештаја о квалитету који садржи опис свих процеса статистичке активности и наводи предности и недостатке везане за квалитет као и индикаторе квалитета.

12. Релевантност

12.1. Потребе корисника

Кључни корисници података о платама су:

- јавни сектор: Министарство финансија Републике Српске, Министарство рада и борачко-инвалидске заштите Републике Српске, Дирекција за економско планирање БиХ, Привредна комора Републике Српске, општинске управе, судови, тужилаштва;
- пословни субјекти: адвокатске канцеларије, институције, друштва са ограниченом одговорношћу;
- наука, истраживање и образовање: институти, образовне институције, студенти;
- општа јавност: физичка лица, пензионери;
- медији: РТВ куће, новинске агенције;
- страни корисници: International Labour Office;
- интерни корисници: одјељење Националних рачуна.

12.2. Задовољство корисника

Резултати посљедње Анкете о задовољству корисника доступни су на веб-сајту Завода, на линку http://www.rzs.rs.ba/front/article/2699/?left_mi=306&add=306.

12.3. Комплетност података

Стопа комплетности података износи 100,0% [(196/196x100)] јер су испоштоване све, по Уредби, обавезне варијабле на основу којих се рачунају статистике. Анкета о радној снази (АПС/2019) је рађена на основу регулатива Европске комисије број 577/98, 1897/2000 и 377/2008 и неусклађеност се једино односи на периоду спровођења. У БиХ и у Републици Српској АПС се, због ограничених ресурса, спроводи једном годишње, а по регулативама се захтјева да се спроводи континуирано, односно мјесечно.

13. Тачност и поузданост

13.1. Укупна тачност

Тачност података провјерава се примјеном прописане методологије, контролом грешака мјерења, као и упоређивањем података из прошлог периода и додатним анализама.

13.2. Узорачка грешка

Узорачке грешке на кључним индикаторима (стопа запослености, незапослености, активности) су сасвим прихватљиве. Већа поузданост других индикатора или ових главних, али на детаљнијим нивоима, могућа би била само у случају повећања узорка.

13.3. Неузорачка грешка

У АПС за 2019. годину, за 566 стамбених јединица разлози неизвршеног анкетирања су били сљедећи: дата адреса не постоји на терену 61 домаћинства, празан стан 459 домаћинства, разрушен стан 35

домаћинстава и стан се користи у пословне сврхе 11 домаћинства. Један од разлога прекомјерног обухвата је временска разлика између избора Мастер узорка и избора узорка за АРС 2019 (десет година).

14. Правовременост и тачност објављивања

14.1. Правовременост

Претходни резултати анкете објављују се три мјесеца након завршетка референтног периода, а коначни подаци шест мјесеци након референтног периода.

14.2. Тачност објављивања

Претходни и коначни резултати су објављени према Календару публикација, односно 10.07.2019. за претходне, а 30.10.2019. године за коначне резултате. Процент саопштења објављених на вријеме, према раније утврђеним датумима за објављивање износи 100%.

15. Усклађеност и упоредивост

15.1. Географска упоредивост

Обезбијеђено је поређење са резултатима Анкете о радној снази у Европском статистичком систему јер је Анкета о радној снази (АРС/2019) рађена на основу регулатива Европске комисије број 577/98, 377/2008 и 1897/2000. Неусклађеност се једино односи на периодичку спровођења. У БиХ и у Републици Српској АРС се, због ограничења у ресурсима, спроводи једном годишње, а по регулативама се захтијева да се спроводи континуирано, односно мјесечно.

15.2. Временска упоредивост

Није било прекида годишњих временских серија. Упоредива серија података постоји од 2006. године.

15.3. Усклађеност између домена

Подаци о броју запослених из Анкете о радној снази могу се упоредити са подацима о броју запослених који се прикупљају спровођењем редовне Полугодишње активности о запосленима и платама (РАД-1 март и РАД-1 септембар). Број запослених који је резултат анкетног истраживања већи је за 30% од броја запослених који се добије као резултат референтног сродног истраживања односно Полугодишње активности о запосленима и платама (РАД-1 март и РАД-1 септембар). Број незапослених који је резултат анкетног истраживања мањи је за 42% од броја незапослених који се добије као резултат референтног сродног истраживања, тј. од званичне евиденције броја незапослених у Заводу за запошљавање Републике Српске.

15.4. Интерна усклађеност

Подаци су конзистентни унутар датог сета података.

16. Трошкови и оптерећеност

Трошкови спољних сарадника (анкетари, контролори, оператери), у бруто износу су 61 521 КМ.

17. Ревизија података

17.1. Политика ревизије података

Не постоји општа политика ревизије података, осим што се корисници обавјештавају о спроведеним ревизијама података у форми краћих информација, која се објављују у статистичким саопштењима и другим публикацијама.

17.2. Пракса ревизије података

Није планирана и није спроведена ревизија.

18. Статистичка обрада

18.1. Извор података

Анкета о радној снази (АРС) спроводи се широм свијета и то је најпотпунији извор података о статусу лица на тржишту рада. Методолошке основе Анкете су засноване на препорукама и дефиницијама Међународне организације рада-МОП (International Labour Organisation-ILO), чиме је обезбијеђена међународна упоредивост добијених резултата. Подаци добијени из Анкете о радној снази засновани су на концепту радне снаге (Labour Force Concept) и нису методолошки упоредиви са подацима који се добијају из других статистичких или административних извора.

18.2. Учесталост прикупљања података

Анкета се проводи једном годишње.

18.3. Прикупљање података

Подаци се прикупљају непосредно од свих чланова узорком изабраног домаћинства путем интервјуа. Одговоре у Анкети даје сваки члан домаћинства за себе, а за дјецу млађу од 15 година родитељ или старатељ. Изнимно, носилац домаћинства или најупућеније лице у домаћинству може дати одговоре за све чланове посматраног домаћинства.

Референтни период је вријеме у којем се вршило прикупљање података. Већина података се односи на економску активност лица у конкретној календарској седмици, од понедељка до недеље, која се назива референтном седмицом. Одређени број података се односи на друге периоде (четири седмице, или година у односу на референтну седмицу).

Референтна седмица за АРС 2019 била је од 01. до 07. априла 2019. године и претходила је периоду теренског рада, односно анкетирања. Анкетирање домаћинстава је реализовано у периоду од 08.04. до 21.04.2019. године.

Теренски рад је био организован у подручним одјељењима Републичког завода за статистику Републике Српске. На прикупљању података било је ангажовано 66 анкетара и 11 контролора. За унос података ангажовано је 6 лица, а организован је у сједишту Завода и трајао је мјесец дана.

18.4. Валидација података

Да би се осигурао квалитет података, прије објаве података врши се вредновање и провјера извора и излазних података. У сврху валидације података врше се поређења анкетних резултата са претходним годинама, рачунање стопе одзива и неодзива итд.

18.5. Компилација података

Унос, обрада и анализа анкетног материјала урађена је у сједишту завода. Постоје три врсте неодговора у овој Анкети: неодговор цијелог домаћинства, неодговор једног члана у домаћинству и неодговор на поједина питања. Код неодговора цијелог домаћинства (било да није нађено на адреси или је одбило учешће у Анкети из неког разлога) не врши се импутација, већ се корекција уводи кроз пондерисање (корекција иницијалног пондера неодговором). Код неодговора једног члана домаћинства (одбијање неког члана домаћинства да учествује у Анкети, нарочито у дијелу АРС26) се такође не уводи импутација (ових случајева није било 2019. године). Код неодговора на одређено питање врши се импутација и то зависно од врсте питања. При томе, импутација се врши само на варијаблама битним за израду публикације, као што су дужина тражена посла, просјечни часови рада, итд. Код континуираних варијабли се обично примјењује поступак просјека или медијане и то у посматаним групама нпр. за одређену старосну категорију, одређену школску спрему, одређено занимање, итд. Код категоријских варијабли користи се или историјски податак (ако постоји – нпр. Анкета из претходне године) или логичко закључивање (ако је ових случајева мало) или hot-deck метода. Понекад се врши и накнадна телефонска контрола, кад дође до фазе обраде података. рви корак који је неопходно направити да би се дошло до оцјене непознатих параметара популације јесте израчунавање иницијалних пондера. Иницијални пондер представља реципрочну вриједност вјероватноће избора те јединице у узорак. У случају стратификованог случајног узорка, у коме је у стратуму h у узорак изабрано nh јединица, док је у стратуму укупно Nh јединица, вјероватноћа избора јединице тог стратума једнака је nh / Nh , а иницијални пондер једнак је Nh / nh . Имајући у виду да се у сваком статистичком истраживању, ма колико пажљиво било проведено, јављају неузорачке грешке различитих врста, потребно је израчунати корективне факторе иницијалних пондера. У Анкети је иницијални пондер за домаћинство у једном од стратума, заправо, реципрочна вриједност производа три фактора и то вјероватноће избора примарне јединице узорковања (пописних кругова), вјероватноће избора секундарне јединице узоковања (домаћинстава) и стопе избора типа узорка (јер није узет цијели ажурирани Мастер узорак већ само онај дио домаћинстава која су директно контактирана и пристала дати одговор).

Корекција за неодговор се врши на сваком стратуму. Додатне корекције, као што су калибрација, постстратификација се не врше јер не постоје добри екстерни извори који би послужили у ту сврху. У програм за унос анкетних података уграђене су контроле које онемогућавају да се у базу унесу рачунски и логички неисправни подаци. То су, углавном, »ХАРД« контроле које упозоравају и заустављају унос, док се не унесу исправни подаци. Овакав начин уноса осигурава да након уноса имамо базу са логички и рачунски чистим подацима.

18.6. Прилагођавање

Не примјењују се методе прилагођавања података.

19. Коментар